

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. in Ezechielem homiliae - Cod. Aug. perg. 71

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Homelia VIII

[urn:nbn:de:bsz:31-63650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-63650)

EXPLICIT OMELIA VIII.
INCIPIT OMELIA

INONA IN EZECHIEL
 NICIUM LIBRI IN
 EZECHIEL PROPHEIA.
 magnis obscuritatibus clausū.
 & quibusdam mysteriorum no
 dis ligatum. in omelias octo.
 do dno nro ihu xpo largien
 te discussimus. iam nunc
 planiora sunt & minus dif
 ficilia quae sequuntur.
 Caritati itaq. urae colloquim.
 eidem omnipotenti do grati
 as referentes. quia post tot
 opaca siluax. tandem laeti
 ad campos exiim. in quib.
 liberi gressibus. locutionis nre
 intrepidū pedē ponamus.
 Ecce enī post quā ppheta si
 militudinem gloriae dñi
 contemplatus. in facie sua
 cecidit. adiungit. Et audiui
 uocē loquentis. & dixit ad me.
 fili hominis. Sta super pedes
 tuos. & loquar tecum. Vbi
 adhuc subditur. Et ingressus
 ē in me sps. postquā locutus

est mihi. & statuit me sup
 pedes meos. Ecce diuina uox
 iacenti pphete iussit ut
 surgeret. sed surgere omni
 no non posset. nisi in hunc
 omnipotentis di sps intras
 set. Quia ex omnipotentis
 di gratia. ad bona opera co
 nari quidem possumus. sed
 haec implere non possumus.
 si ipse nā diuuiat qui iubet.
 Sic paulus cum discipulos ad
 moneret dicens. cū metu &
 tremore uram ipsoru salute
 operamini. ilico qui me ista
 ipsa bona operaretur. adiun
 xit dicens. Ds est enī qui o
 peratur in uobis. & uelle &
 perficere. p bona uoluntate.
 me ē quod ipsa ueritas disci
 pulis dicit. sine me nihil
 potestis facere. Sed in his con
 siderandum ē. quia si bona
 nra sic omnipotentis di do
 na sunt. ut in eis aliquid nrm
 n sit. cur nos quasi meritis
 aeternam retributionē que
 rimus. si autē ita nra sunt

ut dona di omnipotentis non
sunt. cur ex eis omnipotenti
do gratias agimus. Sed scien
du est. quia mala nra solu
modo nra sunt. bona aut
nra. & omnipotentis di sunt
& nra. quia ipse aspirando
nos puenit. ut uelimus. qui
adiuuando subsequitur. ne
maniter uelimus. sed possi
mus implere. quae uolumus.
P reueniente ergo gratia. &
bona uoluntate subsequen
te. hoc qd omnipotentis di
donu est. fit meritum nrm.
Q d bene paulus. breui sententia
explicat dicens. Plus illis om
nib. laboravi. Qui ne uide
retur suae uirtuti tribuis
se adiunxit. non aut ego
sed gratia di mecu. Quia
enu caelesti dono puentus
e. quasi alienu se abono suo
opere agnouit dicens. non
aut ego. Sed quia pueni
ens gratia. liberu in eo ar
bitriu fecerat in bono. quo
libero arbitrio eandem gram

est subsecutus in opere. adiuu
xit. sed gratia di mecu. Ac si
diceret. in bono opere labora
ui. non ego. sed ego. In eo
enu qd solo dni dono puen
tus sum. non ego. in eo autē
qd donu uoluntate subsecu
tus sum. & ego. His igitur bre
uiter contra pelagium & cae
lestium dictis. ad exponendi
ordinem redeamus. Ibi homi
nis. sta super pedes meos. &
loquar tecum. Notandus est
ordo locutionis et operis. Quia
prius similitudo gloriae dni
apparet ut deiciat. postmodu
alloquitur ut eleuet. Deinde
super abundantis gratiae spm
mittit. & leuat. ac supra pedes
statuit. Nisi enu aliquid deae
ternitate in mente uiderem.
numqua in faciem nra poeni
tendo caderemus. Sed iam ia
centis uox dni consolatur. ut
in opere surgamus. Qd tamen
nos facere nra uirtute non
possumus. Ipsi ergo nos sps
implet & leuat. & super pedes

nros statuit. ut qui pni
 in poenitentia iacuumus
 culpa. recti postmodū in
 bono opere stemus. Sed stas
 ppheta. quid audierit. ad
 iungit dicens. Caudium lo
 quentē ad me & dicentem.
 fili hominis. mitto ego te.
 ad filios israhel. ad gentes
 apostaticeas. quae recesserunt
 a me. Sic ppheta de
 scribitur sua. ut significet
 nra. Nā quid est hoc qd
 ei iacenti dicitur. Sta sup
 pedes tuos & loquar tecum.
 qui enī iacenti loquebatur.
 cur nise nisi stas pmittit
 ee locuturū. Sed sciendum ē.
 quia alia sunt quae iacentes.
 alia quae stantes audire de
 bemus. iacenti enī dicitur
 ut surgat. stas autē precipit.
 ut ad predicationem pficiat
 debeat. Adhuc enī nobis
 infirmitatis confusione
 iacentibus. pberī non debet.
 auctoritas predicationis.
 Sed iam cum in bono opere

surgimus. cū iam recti stare
 coeperimus. dignū est. ut
 ad lucrandos alios. in predi
 catione mitti debeamus. λ
 S tās ergo ppheta spirita
 lem uisionem uidit & ce
 cidit. cadens uero ammo
 nitionis uerba suscipit ut
 surgeret. surgens autē. pre
 ceptum audiuit ut pdicaret.
 Nam qui adhuc ex superbiae
 uertice stamus. cum iā de
 aeternitatis timore aliquid
 sentire coeperimus. dignū
 est. ut ad poenitentia cadam.
 & cum infirmitate nram
 subtiliter cognoscentes. humi
 liter iacemus. per diuini
 uerbi consolatione surgere
 ad fortia opera iubemur.
 C tū iam in bono operum
 soliditate persistimus. ne
 cesse ē. ut unde nos metipsos
 correximus. inde iā predi
 cantes & alios leuemus.
 I acenti ergo n̄ precipitur.
 ut ad predicationē surgat.
 ne infirmus quisq. hoc qd

uero aedificare potest. ope
re destruat. Unde recte
quoque per psalmistam dicitur.
Duxerunt me de lacu miseriae. &
de luto fecerunt. & statuit super
petram pedes meos. & direxit
gressus meos. & immisit in
os meum canticum nouum.
ymnum domini nostri. Prius enim
de luto prauitatis educitur.
ut eius pedes per fidem in
petra solidentur. Sed quia
rectam fidem. recta subse
qui debet operatio. gressus
eius directi sunt. ut post
directionem gressuum. id est
post perfectionem boni ope
ris. in ore acciperit etiam
nouum canticum predi
cationis. Sic paulus dum
superbus damascum pergeret.
redemptoris uoce prostratus
iacuit. & qui predicator
futurus erat. non tamen
mox ut predicaret quod
uiderat. audiuit. Sed ei iac
centi dicitur. Ingredere ci
uitatem. & dicetur tibi. quid

te oportet facere. Iacens
ergo. hoc solum audire po
tuit. ut surgens diceret. quod
audiret. Surgens uero hoc
didicit. ut quae cognouerit
predicaret. Sed querendum
nobis est. cur ezechiel & pau
lus in faciem ceciderunt. & de
ascensore equi. id est de eo qui
in huius mundi gloria ele
uatus est. Ut cadat ascensor
eius retro. Rursumque de
secutoribus domini scriptum est.
Abierunt retrorsum. & cecide
runt in terram. Quid est hoc
quod electi in faciem. & repro
bi retrorsum ceciderunt. nisi
quod omnis qui post se ca
dit. ibi procul dubio cadit.
ubi nouidet. Qui uero an
te se ceciderit. ibi cecidit.
ubi uidet. Iniqui ergo. quia
inuisibilibus cadunt. post
se cadere dicuntur. quia
ubi corrumpunt. ubi quid eos
tunc sequetur. modo uide
re non possunt. Iusti uero.
quia iustis uisibilibus

semetipsos sponte dep
 icunt. ut in inuicem
 libus erigantur. qua
 si in faciem cadunt. q̄a
 timore compuncti.
 uidentes humiliant.
 Notandum uero quod di
 citur. Mitto ego te
 ad filios isrl ad gentes
 apostatice. quia re
 cesserunt a me. Sicut
 enim duobus modis
 a dō receditur. ita duo
 bus modis a dō aposta
 te homines fiunt. Nā
 unusquisq. a conditore suo.
 aut fide recedit. aut opere.
 Sicut ergo qui fide recedit.
 apostata est. ita qui ad per
 uersum opus quod deseru
 erat redit. Ab omnipotente
 dō apostata. absq. ulla du
 bitatione deputat. etiam
 si fidem tenere uideat. Unū
 enim sine altero pdesse nihil
 ualet. Quia nec fides sine
 operibus. nec opera adiu
 uant sine fide. nisi fortas

se p̄fide p̄cipienda fiant.
 Sicut cornelius ante p̄ bonis
 operibus meruit audiri.
 quā fidelis existeret. Qua
 exere colligitur. quia bona
 opera p̄fide p̄cipienda fa
 ciebat. Nam cui ab ange
 lo dicit. Orationes tuas.
 et elemosinae tuae. ascende
 runt in memoria in conspe
 ctu dī. Et mox p̄ eadem
 ascensione p̄cipitur. ut ad
 simonem mittat. qui et ue
 niens p̄dicare debeat. con
 stat quia hoc petit. unde
 meruit audiri. SEQUITUR.
 Patres eorum p̄uicati sunt
 pactum meum. usq. ad di
 em hanc. et filii dura facie
 & indomabili corde sunt.
 ad quos ego mitto te. Ecce
 est una culpa superbiae. quia
 p̄uicati sunt pactum.
 ecce altera obstinationis.
 quia usq. ad diem hanc.
 ecce iniquitate filiorum.
 culpa grauis impudentiae.
 quia dura facie. quomala

quaefaciunt iam non eru-
bescent. Et nunquam uel
post culpas ad poenitentiam
redeunt. quia indomabili
cordesunt. cum uero tanta
prauitatis. tantaque obstina-
tionis sint. hi ad quos
ppheta mittit. Quis iam
non uideat. quia persona
pphetae. atam pueris ho-
minibus despici ualeat.
Sed ecce auctoritas eius per-
sone tribuitur. cum subditur;
Et dices ad eos. haec dicit
dn̄s d̄s. Ac si aperte dice-
retur. Quia ex te dispice-
ris. ex me auoce. necesse
est ut loquaris. ne contem-
naris ipse qui mittens. uer-
ba mea pferens. ostende cum
qui misit. **SEQUITUR**
Si forte uel ipsi audiant. et
si forte quiescant. quia do-
mus exasperans est. Dum
constet quod om̄ps d̄s
om̄a sciat. mirandum ual-
de est cur dicitur. Si forte
audiant. et si forte quiescant.

Qua ppter sciendum nobis est.
quia ista dubitatio locutio-
nis d̄i. non ex ignorantia sed
ex aliqua significatione
descendit. Nam quis nesciat.
qd̄ qui fecit uidet om̄a. om̄-
nia sciat. & p̄ semetipsam in eu-
angelio ueritas de anti christi
p̄dicatorib. dicit. Dabunt
signa magna & p̄digia. ita
ut in errorem inducantur. si fieri
potest. etiam electi. Cur hoc
sub dubitatione dicitur. cum quid
futurum sit ad d̄no p̄sciatur.
Unum uero ex duobus est. quia
si electi sunt. fieri non potest.
Si autem fieri potest. electi non sunt.
et tamen dicitur. Ut in errorem
inducantur. si fieri potest etiam
electi. Ista ergo dominici sermo-
nis dubitatio. ex electorum cor-
dib. designatio temptationis
fuit. quia qui electi sunt ad
p̄sistendum. p̄ signa p̄dicatoꝝ
anti christi temptabuntur ad
cadendum. uicendum. per hoc ergo qd̄
dicitur. si fieri potest. hoc expri-
mitur. qd̄ electi in corde tempta-

bunt. Nutant enim. sed non
 cadunt. Dicit ergo si fieri po-
 test. quia trepidabunt. sed ta-
 men dicunt electi. quia non
 cadunt. Dubitatio itaq. sermo-
 nis ad nō. in electis exprimit tre-
 pidationem mentis. quos & ele-
 ctos nominat. quia cernit qd
 infide & bono opere psistat. ¶
 Unde hic quoq. dicit. Si forte au-
 diant. et si forte quiescant. Per
 hoc ergo qd dicitur si forte.
 quia ex magna multitudine
 pauci audituri sunt demonstra-
 tur. Per dubitationem ergo ser-
 monum dī. quid significatur
 aliud nisi paucitas auditorum.
 Notandū uero qd postquā ma-
 la parentū defunctorū dixerat.
 mittens ppheta ad filios dicit.
 Si forte uel ipsi audiant. & si forte
 quiescant. Quid est dicere uel
 ipsi. nisi quia eorum patres qui
 in culpa defuncti sunt. audire
 noluerunt. Pensemus rogo
 quae uirtus sit. in hoc dominici
 sermonis defectu. Ut dicat.
 Si forte uel ipsi audiant. Nobis

hoc nobis apte dicit. Qui affli-
 cti. obsessi. conclusi. omnia quae
 in hoc mundo habuimus bona
 pdidimus. Urbes erutas. euersa
 castra. depopulatos agros. suf-
 fosas ecclesias uidemus. & tamen
 adhuc parentes nros ad iniqui-
 tates sequimur. Ab eorū elati-
 one quā uidimus non mutamur.
 Et illi quidem inter gaudia. nos
 uero quod est grauius. inter
 flagella peccamus. Sed ecce
 om̄s dī iniquitates iudicans
 iam priores nros abstulit. iam
 ad iuditiū uocauit. nos adhuc
 ad penitentia expectat. nos
 ad reuertendū sustinet. &
 qui in illis iam iuditiū exercuit.
 nobis suae patientiae longa-
 nimitate prerogat. necū nris
 nos priorib. pdat. dicens. Si
 forte uel ipsi audiant. aut si
 forte quiescant. quia domus
 exasperans est. Omnis anima
 etiā post acceptā fidē. in per-
 uersitate sua aut pmanens.
 aut reuertens. domus exaspe-
 rans uocat. quia eū quem per-

fidem suscepit. repellit a se
prauis moribus. habitatorem dñm.
Nam domus inhabitabit ad dño.
Si ergo domus. quare exasperans.
si uero exasperans. quare do
mus. quae utiq. iam non in
habitabitur. Sed domus quia
inea per fidem dñi habitare coe
perat. exasperans uero est.
quia ab ea prauis moribus
repulsus exiit. ut uacua re
maneat. quā prius caelestis
inhabitor replebat.
Unde etiā sicut ueritatis uoce
cognouimus. nequissimus
sp̄s cū septem aliis rediens. do
mum scopis mundatā inue
nit. quia mentem a uirtutibus
alienā replet. SEQUITUR.
Et sciant quia ppheta fuerit
in medio eorū. Malis scire bo
nos aut ad iutorū salutis p̄fi
cere. aut ad testimonium dam
nationis solet. Sciant ergo.
quia in medio eorum ppheta
fuerit. ut audita p̄dicatione
aut adiuuantur ut surgant.
aut sic damnentur ut excusa

tionē careant. SEQUITUR.
Tu ergo fili hominis. ne timeas
eos. neq. sermones eorū metuas.
quō increduli & subuersores sunt
tecum. & scorpionibus habitas.
Patet ad quā p̄uersos in p̄dicatio
ne mittitur. qui ne timeat admo
netur. & quia prauis quicq. bona
sibi loquentibus. aliqua iniqua
faciunt. & adhuc alia minantur.
P̄pter illa quae faciunt dicitur.
ne timeas eos. & p̄pter hoc qd̄ mi
nantur adiungitur. neq. sermo
nes eorum metuas. Uel certe quia
re p̄bi mala bonis ingerunt.
& eorum semper actibus derogant.
ppheta missus admonetur. ne
eorū uel crudelitatem metuat.
uel uerba p̄timeat. hoc itaq.
qd̄ dicit. ne timeas eos. pphetae
datur auctoritas p̄dicationis.
Et quia om̄s qui in dō uiuimus.
organauertatis sumus. ut sepe
p̄ alium mihi. sepe uero alii loquuntur
p̄ me. Sic nobis boni uerbi in eē
auctoritas debet. ut et si qui
p̄ se est dicat recta libere. Et
si qui subest. inferre bona humi

liter non recuset. Bonum enim
 qđ maior a minore dicitur. tunc
 uere bonum est si humiliter dicat.
 Nam si rectitudo sentiendi. humi-
 litatem loquendi pdiderit. radi-
 cem sensus in ramo lingue uitiauit.
 Quod uidelicet uitium. iam non ra-
 mo. sed ex radice est. Quia nisi
 cor intumesceret. lingua mini-
 me superbitet. Inec ergo ad lo-
 quendum. priori humilis aucto-
 ritas. inec aut minori. libera hu-
 militas debet. Sed sepe in homi-
 nibus ipse loquendi ordo confun-
 ditur. sicut et longe superius di-
 ximus. Nam aliquando quis
 p̄ timorem elationis loquitur.
 & loqui se p̄ auctoritate liberta-
 tis existimat. Et aliquando ali-
 us p̄ stultū timorem tacet. & ta-
 cere se p̄ humilitate putat. Ille
 locū sui regimini attendens non
 metit̄ sensum timoris. Iste locū
 suae subiectionis considerans. ti-
 met dicere bona que sentit. &
 ignorat quantū caritati reus
 efficit̄ tacendo. Sic uero sub
 auctoritate superbia. & huma-

nus timor sub humilitate se
 palliat. Ut sepe nec ille uale-
 at s̄dēare. quiddo. nec iste.
 quid p̄ x̄mo. Nam ille cum
 eos qui sibi subiecti sunt con-
 spicit. & cū omnes subia-
 cet. non intendit. in elatione
 attollitur. & de elatione sua
 uelut de uictoria gloriatur.
 Iste uero non numquā dū timet
 ne maioris gratiā amittat.
 atq. per hoc aliquid tempo-
 ralis sustineat damni. recta
 quae intellegit occultat. atq.
 apud se tacitus. ipsum timo-
 rem quo constringit. humi-
 litatem nominat. Sed eum
 cū nihil uult dicere. tacendo
 in cogitatione diuidicat. sitq.
 ut unde se humilem existimat.
 inde grauius sit superbus.
 Discernenda ergo sunt. libertas
 et supbia. humilitas & timor.
 ne aut timor humilitate. aut
 se supbia libertate fingat.
 Etzechiel itaq. quia non solū
 populo. sed etia senioribus
 loqui mittebat. ne incautiū

timorem humilitate crederet.
ut timore non timeat. admonet
cū dicitur. ne timeas eos. Ac ne
forte derogationis eorū uerba
p timeat. adiungitur. neq. ser
mones eorum metuas. Cur autē
linguas derogantiū timere non
debeat. etiā causa subiungitur.
cū p. tinus subinfertur. Quō in
creduli & subuersores sunt tecū.
& cū scorpionibus habitas. Timen
di enim essent hi quibus loqui
mittebatur. si infide & opere dō
omnipotenti placuissent. Qui aut
increduli et subuersores sunt. in
suis sermonib. derogantes timen
di non sunt. Quia stultū est. si
illis placere querimus. quos
non placere dō scimus. Debent
enim haberi in metu & reuerentia
iudicia iustorū. quia membra
omnipotentis dī sunt. Et hoc illi
in terra rephendunt. quod dñs
redarguit e caelo. Nam puer
sorū derogatio. nr̄ae uite appha
tio est. quia iam ostenditur. nos
aliquid iustitiae habere. si illis
displacere incipimus. qui non

placent dō. Nemo enim potest
in una eademq. re. omnipotenti
dño. atq. eius hostib. gratus existe
re. Nam dō se amici denegat. qui
eius placet inimico. & inimicis
ueritatis aduersabit. qui eidem
uertati in mente subiugatur.
Unde sciunt. in uocis libera incre
patione succensi. eos ad sua odia
excitare non metuumt. quos dñs
non diligere cognoscunt. Quod
ppheta ardentem exhibens creato
ri omniū. quasi in munere optulit
dicens. Nonne qui oderunt te dñs
oderam. & super inimicos tuos ta
bescbam. Perfecto odio oderam
illos. & inimici facti sunt mihi.
Ac si aperte dicat. Pensa quantum
te diligo. qui tuorū hostiū excita
re contra me inimicitias non pti
mesco. hinc iterum dicit. Qui re
tribuebant mala p bonis. detra
hebant mihi. quō subsequutus sum
iustitia. Bonū ualde est quod
iustis tribuit. quando male agen
tibus libera uoce contradic.
Sed peruersi mala p bonis tribuunt.
cū iustis derogant. quia contra

cosiustitiae defensionem seruant.
 Non enim iusti humana iudicia sed
 aeterni iudicis examen aspiciunt.
 atq. ideo derogantiu uerba con
 temnunt. hinc & enim derogantib.
 chorinthus paulus dicebat. Mihi
 aut pminimo est. ut a uobis iudicer.
 aut ab humano die. Qui nec incor
 de suo unde reprehendere possit in
 ueniens. adiungit. Sed neq. me
 ipsu iudico. Uidens aut quia
 ad pfectione scitatis. nec suu iudi
 tiu sufficeret. subelidit. Sed non
 in his iustificatus sum. Cur uero
 nec sibi metipsi. de se ipso credidisset.
 causam reddidit. cu subiunxit.
 Qui ^{aut} iudicat me dñs est. Ne si
 aperte dicat. Nec de meo iudi
 cio credendu existimo. quia ille
 me iudicat. cuius ego iudicium
 non cōprehendo. hinc beatus
 iob cū p amicorū derogantiu
 linguas. inter dolores uulneru pate
 retur. iacula uerboru cogitatio
 ne pmanus ad conscientia recurrit.
 atq. ubi mente solidā haberet
 aspexit dicens. Ecce enim in celo
 testis meus & conscius meus in excelsis.

Quietia subdidit. Uerbo si ami
 ci mei. ad dñm stillat oculus meus.
 In omni enim qd de nobis dicit.
 semp tacti recurrere ad mente
 debemus. interiorem testem
 & iudicem quaerere. Quid enim
 pdest. si omis laudent. cū con
 scientia accuset. aut quid obee
 poterit si omnes nobis derogant.
 & sola nos conscientia defendat.
 Beatus ergo iob. inter linguas de
 rogantiu. inflexa mente p sists.
 quia in terra se impugnari falsis
 sermonibus uidit. caelo testem
 quaesuit. Popule meus. qui
 beatificant te ipsi te decipiunt.
 & uia gressuum tuorū dissipant.
 Qui uidelicet populus. ne uerba
 sua laudis attenderet. et in
 culpis altius periret. statim ei
 dicit. que aspiciat. cuius iudi
 cium ptimescat. cū subditur.
 Stat ad iudicandū dñs. stat
 ad iudicandos populos. Ne
 si aperte diceret. Iudicia hu
 mana cur sequeris. qui stare sup te caeleste
 hinc ē qd iohanne baptista.
 uertas ē ē arundine uento

Hinc et uasare

iudice seis.

sup te caeleste

agitata negat dicens. Quid existis
uidere in deserto. Arundine uento
agitata. Quod quia negando di-
xerit. non affirmando. sub iuncta
uerba testantur. Aut enim. Sed quid
existis uidere in deserto hominem
mollibus uestitu. Ecce qui mollibus
uestiuntur. in domibus regum sunt.
Arundo enim uento agitata. modo
flatibus erigitur. modo flatibus incli-
natur. Omnis autem infirmus animus.
qui uel derogatione deicitur. uel lau-
dibus exaltatur. Arundo uento agi-
tata est. Quod iohannes non erit.
quia inflexibile mentis uerticem.
inter laudes hominum. & derogatio-
nes tenebat. Sed magna inquisiti-
one indiget res. cum recti operis
uia tenemus. Vtrum semper dero-
gantium uerba dispicere debeat
mus. an certe aliquando com-
pescere. De qua re sciendum est.
quia linguas detrahentium sicut
non studio. non debemus exci-
tare. ne ipsi perant. Ita per sua
malitia excitationes debemus ac-
quamiter tolerare. ut nobis
meritum crescat. Aliquando

aut etiam compescere. Nedium de nobis
mala disseminant. qui audire
nos poterant. corda innocentium
corrumpant. Hinc est & enim
quod iohannes obrectatoris sui
linguam redarguit dicens. Is qui
amat primatum gerere in eis
diotrephes non recipit nos. Propter
hoc si uenero excomunicam eius
opera quae facit. uerbis malignis
garnens in nos. Hinc paulus
iterum de detrahentibus corinthus
loquitur dicens. Epistolae inqui-
unt graues sunt & fortes. presen-
tia autem corporis infirma
& sermo contemptibilis.
Hoc cogitet qui eiusmodi
est. Quia quales sumus
uerbo per epistolas absen-
tes. tales & presentes in
opere. Hinc & enim quod
uita in exemplo imita-
tionis est posita. Debent
si possunt detrahentium
sibi uerba compescere. ne
eorum praedicationem
non audiant qui audi-
re poterant & in praesens

moribus remanentes. beneu
 uere contemnant. Sed hac
 in re subtili inquisitione opus
 est. ut semetipsū animus inuesti
 get. ne fortasse sua laudis glori
 am quaerat. & animarū lucra
 sequaerere. nra cogitatio simulet.
 Sepe enim sui nominis laude ani
 mus pascit. & quasi sub obtentu
 lucrorū spiritaliū. cū de se bona
 dici cognouerit laetat. Et sepe
 suae gloriae defensione. contra
 detrahentes irascitur. & fingit
 sibi met qd hoc eorū helo faciat.
 Quorū corda a bono itinere detra
 hentis sermo perturbat. Illi ergo
 debent magnopere curare. ne
 contra eorū opinionē detrahen
 tiū uerba pua leant. Quis suam
 conscientia subtiliter discutiē
 tes. se in ea inueniunt de amore
 priuatae gloriae nihil habere.
 hinc est enim qd iusti atq. pfe
 cti. aliquando uirtutes suas
 pdicant. bona que diuinitus
 acceperunt narrant. Non ut ip
 si a pū homines sua ostensione
 pficiant. sed ut eos quibus pre

dicant exemplo suo ad uitā
 trahant. Unde paulus apo
 stolus. quotiens fustib. cae
 sus. quotiens lapidatus. quo
 tiens naufragiū ptulit. quanta
 pueritate sustinuit. qd ad uerti
 ū celi raptus sit. qd in paradisi
 ductus sit. corinthus narrat.
 ut eorū sensū a falsis pdicato
 rib. auertat. Et dū se innotesce
 ret qualis eet. illi eis uilescerent.
 quos ab eis cognouerat inique
 uenerari. Quod pfecti non fa
 ciunt. id est cū uirtutes p prias
 loquunt. in hoc quoq. omni
 nipotentis di imitatores sunt.
 qui laudes suas hominibus loq
 tur. ut ab hominibus cognoscat.
 Nam cū p scripturā suam p cipiat
 dicens. Laudete alienus & non
 ostuum. quomodo facit ipse
 qd phibet. Sed si uirtutes suas
 om̄p dñs taceret. cū nullus agnosceret.
 Sicut nullus agnosceret. nullus
 amaret. Sicut nullus amaret.
 nullus ad uitā rediret. Unde
 & p psalmistā de eo dicit. Uir
 titum operū suorū. annuntiabit

lum denob
 u audire
 innocenti
 & enim
 atoris sui
 cens. Is qui
 re in eis
 nos. Ppter
 onem eius
 bis maligni
 ne paulus
 b. corinth
 d. tolac in qu
 r. fortet. p
 in firmo
 ptibilis.
 uis modo
 des sum
 tolal. ab
 ferat
 an
 m
 di
 ans

populo suo. ut det illis hereditatem gentium. Virtutes ergo suas annuntiat. non ut laudibus suis ipse perficiat. sed ut hi qui hunc ex sua laude cognouerint. ad perpetuam hereditatem uiuant. Iusti itaque atque perfecti. non solum cum uituperationis suae uerba reprimunt. sed etiam cum uirtutes quas habent. infirmis loquuntur reprehensibiles non sunt. quia per uitam suam quam referunt. aliorum animas ad uitam quaerunt. De quibus tamen sciendum est. quia numquam bona sua detegunt. nisi eos uideri. aut proximorum utilitas. aut certe nimia necessitas cogat. Unde paulus apostolus. cum uirtutes suas corinthiis enumerasset adiunxit. Factus sum insipiens uos me coegistis. Fit uero aliquando ut necessitate compulsi. in bonis quae de se referunt. non aliorum utilitatem. sed suam quaerant. Sicut beatus iob facta sua enumerat dicens. Oculus fui caeco. & pes claudo. pater eram pauperum.

& causam quam nesciebam diligentissime inuestigabam. & multa alia quae se pie egisse commemorat. Sed quia in uulnere doloris positus. ab amicis increpantibus impie egisse. & uolentibus proximis atque oppressor pauperum fuisse dicebat. Uir scilicet inter flagella dei. & humane increpationis uerba deprehensus. mentem suam grauitate concuti. atque ad desperationis foueam conspexit impelli. Quique iam cadere poterat. nisi ad memoria sua bene acta reuocasset. ut ad spem animum reduceret. ne oppressus uerbis & uulneribus in desperatione periret. Quod ergo bona sua enumerat. non innotescere aliis quasi ex laude desiderat. sed ad spem animum reformat. Iusti itaque sicut sine arrogancia loquuntur aliquando bona quaerunt. ita sine uelo priuatae gloriae. detrahentium sibi linguas redarguunt. quia noxia loquuntur. Cum uero linguae detrahentium corrigi nequeunt. ac quam uim sunt tolerandae.

74
Nec obtreccionis sermo timen-
dus est. nec dū uituperatio per-
uersosq; metuitur. recti operis
uia deseratur. Unde nunc
ezechiel ppheta dicit. Ser-
mones eorū nec timeas. quia in-
creduli & subuersores sunt tecū.
Minus autē mali essent hi qui
sunt increduli. si subuersores
minime fuissent. Quia enim
ipsi uel caelestis regni p̄mia
uel gehennae eē supplicia
non credunt. in suis praui-
tibus dimissi a fide. & opere alios
subuertunt. ut regnum quod
ipsi appetere non uolunt. nec
alter adsequat̄. hi namq;
cū teneriores quosdā bona in-
cipere. mala iam deuitare cogno-
uerint. modo irridendo quod in
caelis p̄mittit̄. Modo dispiciendo
quod d̄s omp̄s de uiserna supplicis
minit̄. modo laudando bona tem-
poralia & delectationes p̄sentis se-
culi callida p̄suasione pollicen-
do deflectunt mentes innocen-
tium. eorūq; itinera p̄uestunt.
gaudent si quos potuerint au-

ta reuocare. & ad mostem trahere.
Laetant̄ in praui-
tibus suis. exul-
tant & in alienis; his nimirum
potestas sufficit. qui agunt ne
soli moriant̄. At si fortasse iusti
quonpiam tante uanitat̄ in-
uenerint. Uteri loqui contraria
non p̄sumant. quia subuersores
esse non possunt. statim scorpio-
nis fiunt. Scorpio enim palpan-
do incedit. sed cauda ferit. Nec
mordet a facie sed a posterioribus
noceat. Scorpiones ergo sunt om-
nes blandi & malitiosi. Qui
bonis quidē in facie non resistunt.
sed max ut recesserint derogant.
Alios quos ualuerint inflam-
mant. Quaeq; possunt noxia
inmittunt. mortifera infer-
re occulte non desinunt. Scor-
piones ergo sunt. qui blandi &
innoxii in facie uident̄. Sed
post dorsum postant unde
de uenenum fundant; Qui eni
in occulto ferunt. quasi moste
latent̄ trahunt. Unde etiā
ppsalmistā dicit̄. Circumde-
derunt me. sicut apes et exarsit

no to de
pueris conu
torib;

tant sicut ignis in spinis apis
enim indit mel habet maculeo
exude uulnif. Et omnes qui lin
gua blandiunt sed latenter ex
malitia feriunt apes sunt. Quia
loquendo dulcedine mellis pro
nunt. sed occulte feriendo uul
nus inferunt. Ita uero facien
tes exardescunt sicut ignis in spi
nis. quia flammam detrahentium
non iustorum uita comburitur.
sed si quae eis inice poterant. pec
catorum spinas conterantur.
Oicatur ergo increduli et subuer
sore sunt tecum & cum scorpionibus
habitas. Increduli scilicet
do. Subuersores uero infirmam
tibus proximis. scorpiones aut etiam
fostibus ac robustis; quibus etsi
in facie contra dicere non pos
sunt. ex occulto tamen uulnus
derogationis inferunt. Incre
duli quippe simul sub
uersores & scorpiones sunt.
Quia & audita exque di sunt
non credunt. et eos quos pro
lent. ab omni moribus subuertunt.
Et quos inflectere non ualent oc

cultis machinationibus ferunt.
quante hoc quoque notandum est.
quia egypti phete dicit. Increduli
& subuersores sunt tecum. et scorpio
nibus habitas. nobis consolationis
medicamentum profertur. quos sepe
tedit uiuere. dum nolimus cum ma
lis habitare. Querimus & eum. Cur
non omnes boni sint qui nobiscum uiuunt
mala proximorum ferre nolumus omnes
scos iam debere esse decernimus. dum
esse nolumus quod & proximus postem.
Sed hac inter luce clarus patet. dum
malos postare renuimus. quia mul
tum adhuc ipsi de bono minus ha
beamus. Neque enim perfecte bonus est.
nisi quis fuerit. et cum malis bonus.
Hinc beatus iob de semet ipso asserit
dicens. frater fui draconum et soci
us strutionum. Hinc paulus disci
pulus dicit. In medio nationis pra
uae & perversae. inter quos lucas
sicut luminaria in mundo. Hinc
petrus gregis dominici pastor di
cit. Iustum loth oppressum ane
fandorum in uita conuersatione
eripuit. Aspectu enim & auditu
iustus erat habitans apud eos qui

mans est. Ideo boni timendi sunt ne
offendant. ne forte esse peos ille puo
cet ad ira. qui eoru corda semper
inhabitat. Nam sic superius dictu
est. Si malos offendimus timere
minime debem. Quia illis nra ac
tio displicet. quib. iustitia creato
ris non placet. Quid ergo timen
du est. si nobis ingrati sunt. q. do
mibi les non sunt. Unde recte nunc
dicit. Verba eoru ne timeas. & uul
tus eoru ne formides. quia domus
exasperans est. Ac si apte diceret.
Timendi eent. nisi me in suis actibus
exasperarent. De quib. adhuc sub
dit. Loqueris ergo uerba mea ad
eos. si forte audiant & quiescant.
quia irritatores sunt. Omnis qui
peccat. quid aliud qua condito
ris sui irritat. iracundia in se. Et
scim. quia quotiens actu. q. tiens
uerbo. quotiens cogitatione delin
quim. d. m. contra nos totiens irri
tamus. Sed tamen sustinet &
clementer expectat p se patientia.
p predicatores aut suos uerbu nob
exhortationis p rogat. Omnis
aut qui recta p dicat. auditur.

nam irritati creatoris. sup. p. uarica
tore populi placat. Unde necesse
est. ut ipse non debeat agere malum.
qd solet in populo. furore conditoris
irritare. P. ter qd etia sub dit. Tu aut
fili hominis audi. quecumq. loquor
ad te. & noli esse exasperans sic domi
exasperatrix est. Ideo mala que fie
ri conspiciunt ipse non facias. ne hoc qd
phibere mitteris. ipse committas.
Omnis etenim p. dicator intenta semp
debet mente pensare. neq. missus est
lapsos erigere. ipse in praunitate ope
ris cu lapsis cadat. Et pauli aposto
li hunc sententia feriat dicens.
In quo alteru iudicas. te ipsu conde
nis. Unde balaam di spu repletus
ad loquendu. Sed tamen in carna
li uita spu retentus. de semet ipso
loquit dicens. Dixit auditor sermo
nu di qui nouit doctrina altissimi
et uisiones omptis uidet. qui cades
aptos habet oculos. Cadens aptos
oculos habuit. Qui rectu qd dice
ret uidit. sed recte uiuere contempsit.
Cades uidelicet in p. uerso opere.
et aptos habens oculos in sca p. dica
tione. Est tamen aliud qd possit

intelligi. Cur beatus ezechiel qui
 ad p̄dicationē mittit̄ esse exaspe
 rant̄ phibet̄. Nisi enī ad loquenda
 uerba cū mittebat̄ obediret. Om
 nipotentē dñm sic populus deper
 uer̄so opere. sic p̄pheta de suo silen
 tio exasperasset. Nam sic mali uideo
 dñm exasperant quia loquunt̄ et fa
 ciunt mala. Ita nonnumquam boni
 exasperant quia reticent bona illis
 itaq; culpa est p̄uersa agere. Istis
 recta reticere. In hoc ergo cū ma
 lis etiā boni simul dñm exasperant.
 Quia cū p̄uersa non increpant eis p̄
 suū silentiū p̄ficiendi licentia
 prestant. **SEQUITUR.**
 Aperi os tuū & comedere. quæcūq; do
 tibi. Aperi os n̄rū cū recta lo
 quim̄. et comedim̄ que ad d̄ accipi
 mus. quia et tribuit̄ & auget̄ in
 n̄ris sensibus cibū uite. cū p̄dicare
 ceperim̄. Unde p̄pheta alius dicit.
 Os meū apertū et ad traxi sp̄m. Non
 enī sp̄m ad traheret. nisi os aperiret.
 Qui nisi ad p̄dicandū p̄ximis sem
 penderet. doctrine spiritalis in eo
 gr̄a non creuisset. **SEQUITUR.**
 Et iudi et ecce manus missa ad me.

inqua erat inuolutus lib. & expan
 dit illū corā me. q̄ erat scriptus intus
 et foris. Sic p̄pheta p̄dicatorū
 ordo. sic p̄librū que accipit. scrip
 turę sacre pagine designant̄. Lib
 aut̄ inuolutus est scripture sacre
 eloquiū obscurū. q̄ p̄funditate
 sententiarū inuoluit̄. ut non fa
 cile sensu omniū penetret.
 Sed corā p̄pheta liber expandit̄.
 quia corā p̄dicatorib; sacri elo
 quiū obscuritas aperit̄. Inuolutū
 librū manū dī portexerat. cū a
 postolis dicebat. Simile factū est.
 regnū celorū. hominī q̄ seminau
 bonū semen in agro suo. Cū aut̄
 dormitent homines. uenit inimi
 cus ei. et sup̄ seminauit h̄ h̄ana in
 medio tritici & abut. Cū aut̄ cre
 misset̄ erba & fructū fecisset. tunc
 apparuerunt & h̄ h̄ana. et reliq̄
 que caritas ur̄a. & iā me reticente
 reminiscet̄. Sed librū que inuolu
 tū ostenderat expandit̄. cū hoc
 q̄d penigmata loquebat̄ expo
 suit̄ dicens. Qui seminat bonū sem
 est filius hominis. Ager aut̄ ē mun
 dus. Bonū uero sem. hi sunt filii

regni. *h*ania autē filii sunt nequā.
Inimicus autē q̄ seminat ea est diabo-
lus. Messis uero consumatio seculi est.
messores autē angeli sunt. Sic ergo col-
ligunt *h*ania: et igni comburentur.
sic erit in consumatione seculi. Exi-
bunt angeli et separabunt malos de
medio iustorum et mittent eos in car-
nā ignis ibi erit fletus et stridor den-
tū iustos autē in uitā aeternā. Inuo-
lutus itaq; lib̄ expandit̄. quando
hoc qd̄ obscure platū fuerat: plati-
tudine intellectus aperit̄. hunc
in uolutū lib̄ ueritas expandit̄.
quando in discipulis egit qd̄ scrip-
tū est. Tunc aperuit illis sensū ut
intelligerent scripturas. De quo
adhuc libro subdit̄. quierat scrip-
tus. intus et foris. Liber enī sacri celo-
quii. intus scriptus p̄ allegoriam.
foris p̄ hystoriam. Intus p̄ spirituale
intellectū. foris autē p̄ sensū literę
simplicē. adhuc infirmantibus
congruente. Intus quia inuisibi-
lia p̄mittit. foris quia uisibilia
p̄ceptorū suorum rectitudine dis-
ponit. Intus quia cęlestia polli-
cet̄. foris autē quia terrena con-

temptabilia. qualit̄ sint. uel in usu
habenda. uel ex desiderio fugienda
p̄cepit. *A*liamq; de secretis cęlesti-
bus loquit̄. alia uero in exterioribus
actionibus iubet. Et ea quidē que
foris p̄cipit patent. sed illa que de
internis narrat. plene adprehendi
nequeunt. Unde scriptū est. Exten-
dens cęlū sicut pellē. qui tegit̄ in a-
quis superiora eius. Quidē cęli
nomine. nisi sacra scriptura signa-
tur. De qua nobis et solis sapientię.
& luna scientię. & exanti quis pa-
tribus stelle ^{ut uirtutū licet.} exemplo sicut pellis ^{Ad}
extendit̄. quia p̄ scriptores suos
carnis lingua formatū. ante oeu-
los n̄ros. p̄ uerba doctorū exponen-
do explicat̄. Qui uero aquarum
nomine. nisi sanctissimi angelorum
chori signantur. De quibus scrip-
tum est. & aque que super cęlos
sunt. laudent nomen dñi. huius
ergo cęli superiora dñs in aquis
tegit̄. quia alta sacri eloqui. Ide-
ea que de natura diuinitatis. uel
de aeternis gaudiis narrat. nobis
adhuc nescientibus. solis angelis
in secreto sunt cognita. Caelum

ergo coram nobis extenditur. & ta-
 men in aquis superiora illius conte-
 guntur. quia et quaedam sacri eloqui-
 iam nobis p[er]p[er]one sp[irit]u patet. Et quae-
 dam quae solis angelis possunt ee ma-
 nifesta nobis adhuc seruant[ur] occulta.
 O equib[us] tamen occultis. i[us]ta parte per
 spiritale intelligentia sentim[us]. iam
 sci sp[irit]u pignus accepim[us]. Quia hec et ple-
 ne necdum cognouim[us]. & tam medul-
 latus amant[ur] et in multis spiritalibus
 sensib[us]. quos iam cognouim[us]. ueritatis
 pabulo pascim[us]. Dicat[ur] ergo. Quaeat
 scriptus intus & foris. quia in sacro elo-
 quo et dictis occultiorib[us] atq[ue] subli-
 morib[us] satiat[ur] fortis & p[re]ceptis ap-
 tiorib[us] nos paruuli nutrim[us]. Unde
 scriptum est. Montes excelsi ceruis.
 petra refugiu[m] et in acus. habeant
 eni[m] montes intelligentiae. qui iam
 contemplationis saltus clare noue-
 runt. sed petra sit refugiu[m] et ina-
 cus. Quia nos paruuli et peccatores
 n[ost]rorum sp[irit]us coopti. si intelle-
 gere alta non possum[us]. In petre n[ost]rae
 refugio. idē in xpi fide saluam[ur].
 Unde & quibusda[m] dicit[ur]. Nihil
 me iudicari scire inter uos. nisi

ium xpm & hunc crucifixu[m]. Ac
 si diceret. Quia uos capere diu-
 nitatis eius misteria non posse
 pensauit. sola uobis humanitatis
 eius infirma locutus su[m]. SEQUIT[UR].
 Et scripte erant in ea lamentatio
 nes carmen et uae. Carmen aliquan-
 do in bono. aliquando uero in ma-
 lo dici dubiu[m] non est. Quia et laetu[m]
 carmen & lugubre carmen dicere
 possumus. Sed nos scripturae sacre
 usum sequentes. quae pene semper
 carmen ponere in p[er]sp[er]is solet.
 hoc in loco p[er] bona parte dictum
 carmen accipimus. Nam cum om-
 nipotens d[omi]n[us] populum suum de
 mari rubro liberaasset. scriptum
 est. Tunc moyses et filii israhel
 exciuit carmen d[omi]no. & cum da-
 uid uictoriam de hostibus fecis-
 set scriptum est. Locutus est
 dauid d[omi]no uerba carminis hu-
 ius. Salomon quoque ait. Ace-
 tum in uetro. qui cantat carmi-
 na. corde pessimo. Acetum quip-
 pe si mittatur in nitrum. ferues-
 cit nitrum. p[er]tinus & ebullit.
 Et p[er] uersa mens quando p[er]

inreparationem corripitur. aut
perp̄dicationis dulcedine ad bo
na suadet. de correptione fit de
testor. & inde in murmuratiōis
iniquitate succenditur. Unde
debit ab iniquitate conpesci.
Per heliu quoq; de ingrato ac se se
desperante dicitur. Et non dixit
ubi est d̄s qui fecit me qui dedit
carmina in nocte. Carmen quip
pe in nocte est. laetitia in tribula
tione. Carmen in nocte accipi
mus quando in pressuris presen
tibus defuturis gaudis conso
lamur. Carmen nobis in nocte
ostendebat apostolus cum dice
bat. Spe gaudentes in tribulati
one patientes. Carmen in no
cte sed dauid habere indicat di
cens. Tu mihi es refugium & a
pressura quae circum dedit me.
exultatio mea recline me acir
cum dantibus me. Qui enim
circum dant se pressuris nar
rant. & tamen d̄m sibi esse ex
ultationem nominant. Procul
dubio carmen in nocte cantat.
Quia igitur pene semper in bo

no carmen ponere scriptura sacra
consuevit. Ita a nobis etiam in hoc
loco debet intellegi. Vae aut in
scriptura sacra saepius de aeterno
luctu quam presenti solet intel
legi. Unde scriptum est. Vae im
pio in malo. retributio enim ma
nium eius fiet ei. Et beatus iob lo
quitur dicens. Sumpsius fuero.
uq; mihi est. Sicut iustus non leua
bo caput. saturatus afflictione &
miseria. Iustorum enī afflictio
temporalis est. Vae ergo qd dicit
temporali afflictione distinxit.
Qui & iustum afflictione & impium
uae habere perhibuit. Per semet ip
sam quoq; ueritas dicit. Vae mun
do abscondalis. & uae uobis qui ri
detis quo flebitis. & uae pregnan
tibus & nutrentibus in illis diebus.
Pensandum ergo nobis est. quomodo
haec tria in sacro uolumine scripta
sint. Lamentationes. carmen &
uae. Lamentationes uidelicet.
quia in eo scripta est penitentia
peccatorum. Carmen uero. quia
ibi praenuntiamus gaudia iusto
rum. Vae aut quia illic expres

sa est damnatio reprobatorum. Ut
 ergo punias peccata. Lege que in
 hoc uolumine scripta sunt. Lamen
 ta. scindite corda u^{ra} & non uesti
 menta u^{ra}. Et rursum. Misere esto
 te & lugete. risus uester in luctu
 conuersatur. & gaudium in mero
 rem. Ut autem de pmissione gau
 dii sequentis hilarescatis cognosce.
 que in hoc uolumine scripta sunt
 carmina laudis aeternae. Bea
 ti qui habitant in domo tua d^{ne}
 in saeculum saeculi laudabunt
 te. Et sicut per quendam sapien
 tem de caelesti ierusalem dicitur.
 Ex lapide precioso. & mundo omni
 plateae eius sternentur. & per
 omnes uicos eius alleluia canta
 bitur. hoc nobis carmen cae
 lestis patriae nuntiare. cuius
 eius uenerant qui con corditer
 clamabant. Gloria in excelsis
 do & in terra pax hominibus
 bone uoluntatis.

Sed si adhuc pre
 senti saeculo mente inheres. si ad
 huc terrenis uoluptatibus de
 lectaris. amare non potes gau

dia aeterna quae audis. Cognosce
 ergo in hoc uolumine uae quae
 in eo scriptum est. Atque ab a
 nimo per timorem expelle
 quod diligis. ut possis ex iudi
 cio carmen amare quod legis.
 Ibi quippe sub unius damnati
 specie. omnis multitudo ex
 primitur reprobatorum. cum
 uoce ueritatis dicitur. Liga
 tis pedibus eius ac manibus
 mitte eum in tenebras exte
 riores. illic erit fletus et str
 idor dentium. Tunc & enim
 reprobi in exteriores tenebras
 cadunt. quia nunc in interio
 ribus suis se sponte deiecerunt.
 Ut ueritatis lumen nec creden
 do. nec bene operando sequeren
 tur; in quibus ligatis pedib;
 ac manibus mitti precipiun
 tur. Quia nunc dum tempus
 operandi atque currendi est
 habere manus & pedes liberos.
 in bona actione noluerunt.
 Ibi uae reprobatorum scriptum est;
 uermis eorum non morietur.
 & ignis eorum non extinguitur.

Ibi damnatis aere pulsif dicitur.
O iscedite a me maledicti in igne
aeternum qui paratus est diabo
lo & angelis eius. In hoc itaque
uolumine cuncta quae aedifi
cant omnia quae erudiunt
scripta continentur. Peccasti
enim & iam te penitet in lici
ta perpetraste ut ad agenda non
poenitentia docearis. Ibi inue
nis lamenta. Spe caelestium
gaudiorum mentem re^{leu}are de
sideras. ibi ad consolationem
tuam inuenis carmen. Sin ue
ro & mala perpetrasti & haec
te perpetraste non penitet. sed
ceruicem mentis erigis ad nullas
poenitentiae lamentationes in
clinaris. nulla caelestium gau
diorum expectatione corrigeris
uelis nolis. ibi scriptum auditu
tus es uae. Utis quem nec timor
ad poenitentiam humiliat.
Nec spes ad superna premia exal
tat. damnationis suae. iam nunc
poenam prospiciat. Et sine excu
satione in aeternum supplici
um cadat. Quid igitur fit

quid agendum est miseris nobis.
nisi ut euigilemus ad huius uerba
uoluminis. & mala quae nos egisse
me miramur fletibus puniamus.
Ut per lamenta poenitentiae per
ueniamus ad carmen uitae. Nesci
affligi modo penitendo nolumus
uae post modum sine fine senti
amus. Nec nos nostrorum uul
nerum multitudo in desperatio
nem deprimat. Quia maior est
potentia medici quam magni
tudo languoris nostri. Quid e
enim quod reparare ad salutem
non possit qui potuit omnia
ex nihilo creare. Unigenitus
quippe est omnipotenti patri
coaeternus. qui cum eo uiuit &
regnat in unitate sps scilicet dñi per
omnia saecula saeculorum amen.